

Informacja zbiorcza obejmująca wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty w roku szkolnym 2022/2023 w zakresie kontroli doraźnych i wspomagania

Podstawę niniejszego opracowania stanowią wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty w roku szkolnym 2022/2023, przekazane ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z § 21 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (t.j. Dz.U.2024.15 z dnia 2024.01.04).

Materiał zawiera uogólnione informacje zbiorcze dotyczące wyników dwóch form nadzoru pedagogicznego: kontroli doraźnej i wspomagania.

W tekście zachowano numerację rozdziałów obowiązującą w sprawozdaniach kuratorów oświaty.

Spis treści

2.2. Kontrole doraźne	3
2.2.1. Ogólne informacje o przeprowadzonych kontrolach doraźnych.....	3
2.2.2. Informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli doraźnych	4
2.2.3. Wyniki kontroli doraźnych (liczba zaleceń wydanych w obszarach wynikających z art. 55 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe – najczęściej wydawane zalecenia).....	5
2.2.4. Informacja dotycząca terminu powiadomienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń przez dyrektora szkoły/placówki (wynikająca z art. 55 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe)	5
2.2.5. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych	6
3. Wspomaganie	14
3.1. Informacje opisujące działania kuratora oświaty w zakresie wspomagania szkół i placówek	14
3.1.1. Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej kuratorium analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z kontroli	14
3.1.2. Organizowanie konferencji i narad oraz innych form spotkań dla dyrektorów szkół i placówek	16
3.1.3. Przekazywanie informacji o istotnych zagadnieniach dotyczących systemu oświaty i zmianach w przepisach prawa dotyczących funkcjonowania szkół i placówek	28
3.1.4. Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych	28
3.1.5. Inne działania wspomagające	34
3.2. Wnioski z działalności wspomagającej kuratorów oświaty	36

2.2. Kontrole doraźne

Kontrole doraźne są przeprowadzane przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w sytuacji, gdy zaistnieje potrzeba przeprowadzenia w szkole lub placówce działań nieuwjętych w planie nadzoru pedagogicznego.

2.2.1. Ogólne informacje o przeprowadzonych kontrolach doraźnych

W roku szkolnym 2022/2023 przeprowadzono 7698 kontroli doraźnych w 6640 spośród 48339 nadzorowanych szkół i placówek.

W tabeli 2.1. przedstawiono informację o obszarach, w jakich zostały przeprowadzone kontrole doraźne w okresie od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r.

Tabela 2.1.

Obszary funkcjonowania szkół i placówek będące przedmiotem kontroli*:	Liczba kontroli w:					
	przedszkolach	szkolach dla dzieci i młodzieży		szkolach dla dorosłych	placówkach	RAZEM
		szkolach podstawowych	szkolach ponadpodstawowych			
☐ posiadanie przez nauczycieli wymaganych kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych im zajęć	135	118	81	8	34	376
☐ realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania	54	121	109	22	12	318
☐ przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki	0	364	283	17	7	671
☐ przestrzeganie statutu szkoły lub placówki	118	352	173	6	38	687
☐ przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia	103	383	190	1	31	708
☐ zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, – w tym eliminowanie występowania przemocy słownej i/lub fizycznej	349	1198	235	18	95	1895
	8	124	20	0	13	165
•przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 3 ustawy - Prawo oświatowe	23	62	161	70	21	337
•przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe	0	2	2	0	0	4
☐ organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej	225	921	261	2	40	1449
☐ inne	1166	2898	820	131	427	5442

* W przypadku kontroli obejmujących zagadnienia z wielu obszarów należy ją wskazać przy każdym obszarze, którego dotyczy kontrola.

2.2.2. Informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli doraźnych

Przyczyną zarządzenia przez kuratora oświaty kontroli doraźnej w szkole lub placówce jest stwierdzenie potrzeby przeprowadzenia w tej szkole lub placówce działań nieuwjętych w planie nadzoru pedagogicznego. Takie stwierdzenie może nastąpić na skutek wniosku podmiotu zewnętrznego lub na skutek analizy przez kuratora oświaty dotychczasowych wyników nadzoru pedagogicznego nad szkołą lub placówką. Podmioty wnioskujące o zarządzenie w okresie od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r. kontroli doraźnych w szkołach lub placówkach zestawiono w tabeli 2.2.

Tabela 2.2.

Liczba kontroli doraźnych przeprowadzonych	Liczba kontroli w:					
	przedszkolach	szkołach dla dzieci i młodzieży		szkołach dla dorosłych	placówkach	RAZEM
		szkołach podstawowych	szkołach ponadpodstawowych			
a) na wniosek, prośbę, w związku z informacją pozyskaną od:						
• organu prowadzącego szkołę lub placówkę	41	40	31	5	14	131
• rodziców	330	1552	421	8	45	2356
• uczniów	0	5	44	14	6	69
• nauczycieli	12	38	18	1	7	76
• Rzecznika Praw Obywatelskich	1	1	3	0	2	7
• Rzecznika Praw Dziecka	26	67	21	0	14	128
• Prokuratury	1	5	1	0	0	7
• innych podmiotów	78	251	130	27	64	550
b) na skutek stwierdzenia przez Kuratora Oświaty potrzeby przeprowadzenia kontroli doraźnej	930	2114	789	156	395	4384

2.2.3. Wyniki kontroli doraźnych (liczba zaleceń wydanych w obszarach wynikających z art. 55 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe – najczęściej wydawane zalecenia)

Tabela 2.3

Obszary funkcjonowania szkół i placówek będące przedmiotem kontroli	Liczba zaleceń
posiadanie przez nauczycieli wymaganych kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych im zajęć	495
realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania	422
przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki	865
przestrzeganie statutu szkoły lub placówki	937
przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia	313
zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,	1511
w tym eliminowanie występowania przemocy słownej i/lub fizycznej	117
przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 3 ustawy - Prawo oświatowe	501
przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe	2
organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej	2090
Inne	5936
RAZEM	13072

2.2.4. Informacja dotycząca terminu powiadomienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń przez dyrektora szkoły/placówki (wynikająca z art. 55 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe)

Tabela 2.4.

Dyrektor szkoły/placówki powiadomił organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń:	Liczba
w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń	3573
w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń	65
po upływie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń /pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń	169

po upływie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń /pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń, w wyniku interwencji organu sprawującego nadzór pedagogiczny	54
Razem	3861

2.2.5. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych, w tym:

a) dotyczące najważniejszych obszarów, w jakich zostały przeprowadzone kontrole doraźne, m.in.:

- przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki.

Spośród trzydziestu dziewięciu wniosków sformułowanych przez kuratorów oświaty, w czternastu z nich wskazuje się na nieprzestrzeganie przez nauczycieli zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów określonych w statutach szkół, w tym w szczególności:

- informowania uczniów oraz ich rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych, warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej;
- przekazywania uczniom i ich rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia;
- motywowania uczniów do rozwoju i udzielania wskazówek ułatwiających proces uczenia się;
- dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
- umożliwiania uczniowi uzupełnienia braków, jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej.

W dwunastu wnioskach kuratorzy wskazują na konieczność zaplanowania przez dyrektorów szkół działań na rzecz poprawy skuteczności sprawowanego nadzoru pedagogicznego nad przestrzeganiem przez nauczycieli przepisów prawa oświatowego (w tym również zapisów statutowych) z zakresu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów/słuchaczy.

W sześciu wnioskach stwierdza się, że szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określone w statutach są zbyt ogólne, niespójne, nieaktualne lub nieprecyzyjne. Stwarza to możliwość swobody interpretacji zapisów co w znacznym stopniu utrudnia postępowanie w sytuacjach konfliktowych związanych z interwencją rodziców.

W pojedynczych wnioskach kuratorzy wskazują na potrzebę:

- 1) wprowadzenia uregulowań dotyczących sytuacji, w których absolwent szkoły podstawowej z powodu zwolnienia nie ma ustalonej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych (np. drugiego języka obcego nowożytnego) branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do szkół ponadpodstawowych;
- 2) nadzoru dyrektora szkoły nad realizacją obowiązku szkolnego.

- przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia

W tym obszarze kuratorzy sformułowali ogółem trzydzieści dwa wnioski. W dziesięciu z nich wskazuje się na potrzebę wzmocnienia nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły w zakresie:

- przestrzegania zapisów statutowych dotyczących praw dziecka i ucznia, w tym prawa ucznia do odpoczynku podczas przerw międzylekcyjnych;
- efektywnej komunikacji z uczniami/samorządem uczniowskim oraz rodzicami/radą rodziców, w tym również na etapie ustalania zasad obowiązujących w szkole/placówce;
- respektowania zaleceń zawartych w orzeczeniach i wskazówek – w opiniach, w procesie organizacji kształcenia i wychowania.

W siedmiu wnioskach kuratorzy wskazują, że w kontrolowanych szkołach nie zawsze respektowane są prawa dziecka i prawa ucznia. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą najczęściej:

- terminu i formy informowania rodziców o rozstrzygnięciu wniesionej skargi dotyczącej naruszenia praw ucznia lub dziecka;
- nierównego traktowania uczniów oraz wymierzania im kar niezgodnie ze statutem;
- braku poszanowania godności osobistej ucznia;
- organizacji pracy szkoły uniemożliwiającej zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym, a możliwością rozwijania zainteresowań.

W sześciu wnioskach kuratorzy podają, że w statutach kontrolowanych szkół stwierdzono przypadki zapisów, dotyczących praw dziecka i praw ucznia, niezgodnych z aktami prawnymi wyższego rzędu, w szczególności:

- możliwości poprawy ocen oraz wglądu do prac pisemnych;
- trybu składania i rozpatrywania skarg w przypadku naruszenia praw ucznia/dziecka;
- form usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach.

W trzech wnioskach kuratorzy podają, iż w ramach wspomagania wskazane jest:

- organizowanie cyklicznych szkoleń rady pedagogicznej w zakresie poprawnego budowania relacji uczeń – nauczyciel, z uwzględnieniem praw dziecka/ucznia;
- upowszechnianie wiedzy dotyczącej praw dziecka/ucznia oraz uwzględniania ich w procesie rozwiązywania konfliktów/problemów.

W pojedynczych wnioskach kuratorzy stwierdzają, że:

1. Dyrektorzy przestrzegają i upowszechniają prawa dziecka wśród wszystkich członków społeczności szkolnej. Nadzorują ich przestrzeganie przez nauczycieli i innych pracowników szkół.

2. Nauczyciele kształtują u dzieci i młodzieży świadomość posiadanych praw i zachęcają ich do aktywności społecznej.
3. Wszystkie kontrolowane szkoły przyjmują i wspomagają naukę osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi podlegającymi obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Kuratorzy wskazują ponadto na:

- potrzebę organizowania spotkań z udziałem dyrektorów szkół poświęconych prawom dziecka i prawom ucznia, ze zwróceniem szczególnej uwagi na sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez dyrektora nad przestrzeganiem tych praw w szkole lub placówce;
 - potrzebę eliminowania funkcjonujących w szkołach odrębnych dokumentów (w szczególności tzw. przedmiotowych systemów oceniania), które nie mają umocowania w przepisach prawa, a które zawierają zapisy dotyczące warunków i sposobu oceniania często sprzeczne z zapisami statutu szkoły, a także skutkują stosowaniem niejednorodnych wymagań edukacyjnych oraz zasad oceniania w obrębie danej szkoły.
- zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, w tym eliminowanie występowania przemocy słownej i/lub fizycznej

Spośród czterdziestu dziewięciu wniosków sformułowanych w tym obszarze, w dwudziestu z nich stwierdza się, że duża liczba kontrolowanych szkół i placówek prowadzi niewystarczające działania w obszarze zapewnienia uczniom szeroko rozumianego bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły najczęściej:

- prowadzenia dokumentacji dotyczącej bezpieczeństwa i higieny w szkołach (m.in. rejestru wypadków, rejestru wyjść);
- prowadzenia postępowania powypadkowego;
- zapewnienia właściwej opieki podczas przerw między zajęciami edukacyjnymi;
- zapewniania właściwych warunków mieszkalnych wychowankom w MOW-ach i MOS-ach;
- zapewnienia bezpieczeństwa uczniom podczas wyjazdów i wyjść poza teren szkoły.

W jedenastu wnioskach kuratorzy wskazują na potrzebę podjęcia/zintensyfikowania działań dyrektora szkoły w celu zapewnienia uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, z naciskiem na:

- przestrzeganie przez wszystkich pracowników szkoły obowiązujących w tym zakresie zapisów statutowych, regulaminów i procedur;
- konstruktywną komunikację i współpracę z rodzicami;
- ciągłe aktualizowanie i pogłębianie wiedzy na temat bezpieczeństwa w środowisku szkolnym, przez wszystkich pracowników szkoły;

- doskonalenie kompetencji wychowawczych i komunikacyjnych nauczycieli w eliminowaniu przemocy rówieśniczej oraz radzeniu sobie z przejawami agresji słownej i fizycznej.

W sześciu wnioskach stwierdza się, że w celu zapewnienia bezpieczeństwa w szkole lub placówce konieczne jest prowadzenie działań wychowawczo-profilaktycznych, w oparciu o pogłębioną diagnozę przyczyn przemocy rówieśniczej, ukierunkowaną na budowanie relacji między uczniami i nauczycielami, opartych na wzajemnym szacunku i zaufaniu oraz integracji zespołów klasowych.

Jedynie w pięciu wnioskach sformułowanych w tym obszarze kuratorzy wskazują, że dyrektorzy sprawują skuteczny nadzór nad zapewnieniem dzieciom i uczniom bezpiecznych warunków kształcenia, wychowania i opieki oraz eliminowaniem przypadków przemocy fizycznej i słownej.

W dwóch wnioskach kuratorzy wskazują na potrzebę podejmowania działań kontrolnych w szkołach i placówkach, w zakresie zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.

W pojedynczych wnioskach kuratorzy zwracają uwagę, że w szkołach i placówkach:

- nie prowadzi się systematycznych badań dotyczących przemocy rówieśniczej oraz poziomu bezpieczeństwa uczniów/wychowanków;
- stosowane zasady przechowywania danych z monitoringu nie pozwalają na identyfikację zagrożeń.

• organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej

W tym obszarze kuratorzy sformułowali trzydzieści dwa wnioski. Dwadzieścia pięć z nich wskazuje na potrzebę poprawy efektywności i adekwatności pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stosownie do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży. Do najczęściej występujących nieprawidłowości należą:

- brak współpracy pomiędzy nauczycielami i specjalistami;
- braku oceny efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej przekładającej się na konkretne zmiany w sposobie pracy z dzieckiem i rodzicami;
- nierealizowanie wszystkich zaleceń zawartych w orzeczeniach lub nieprawidłowy czas trwania zajęć rewalidacyjnych;
- niewłaściwa realizacja przepisów prawa dotyczących zintegrowanych działań nauczycieli, którzy obowiązek udzielania wsparcia przypisują jedynie zatrudnionym w szkole specjalistom;
- niewłaściwa współpraca z rodzicami uczniów wymagających objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, przede wszystkim w zakresie dotyczącym uzgodnienia warunków tej współpracy oraz braku określenia i wskazania rodzicom form pomocy proponowanych ich dziecku oraz okresu i wymiaru godzin, w którym te formy będą realizowane;

- prowadzenie zajęć rewalidacyjnych przez nauczycieli nieposiadających odpowiednich kwalifikacji;
- błędy i nieterminowość przy prowadzeniu dokumentacji dotyczącej udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- nierespektowanie wymaganej przepisami prawa liczby uczestników oraz czasu trwania zajęć;
- nieefektywne wykonywanie przez pedagoga i psychologa zadań związanych z prowadzeniem badań i działań diagnostycznych uczniów, diagnozowaniem sytuacji wychowawczych, udzielaniem uczniom właściwej pomocy oraz wspieraniem innych nauczycieli, specjalistów;
- przedszkola i szkoły, mimo zdiagnozowanych potrzeb nie obejmują dzieci i uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną, bądź nie zawsze realizowane są wszystkie zajęcia wynikające z opinii wydawanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna była organizowana i udzielana ofiarom przemocy, rzadko obejmowała rodziców, nauczycieli i sprawców.

W siedmiu wnioskach kuratorzy wskazują na potrzebę wzmocnienia nadzoru dyrektora szkoły w zakresie właściwej organizacji i dokumentowania udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a w szczególności:

- realizacji zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- oceny efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wykorzystywania wyników w planowaniu dalszej pracy;
- współpracy z rodzicami uczniów;
- ustalania form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, okresu ich udzielania oraz wymiaru godzin;
- oceny efektywności oraz formułowania wniosków z udzielonej dotychczas pomocy psychologiczno-pedagogicznej i ich wykorzystania do dalszej pracy;
- prowadzenia dokumentacji z uwzględnieniem wymogów prawa.

• inne

Spośród trzydziestu czterech wniosków, w piętnastu kuratorzy wskazują na potrzebę poprawy skuteczności nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły/placówki, w zakresie:

- oceny efektów pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły;
- organizacji adekwatnego wsparcia potrzebującym uczniom oraz planowania treści i działań o charakterze profilaktycznym, skierowanych do uczniów, nauczycieli i rodziców;
- respektowania kompetencji organów szkoły, tj.: rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego;
- prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej;

- przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa w zakresie zasad oceniania;
- realizacji zajęć edukacyjnych wynikających z ramowych planów nauczania;
- prowadzenia zajęć przez nauczycieli w sposób sprzyjający uczeniu się,
- wspomagania nauczycieli w realizacji zadań i doskonaleniu zawodowym, w szczególności w sytuacjach trudnych, związanych ze współpracą z rodzicami;
- działań włączających rodziców/opiekunów prawnych w proces skutecznego rozwiązywania trudności i problemów wychowawczych.

W trzech wnioskach stwierdza się, że większość kontrolowanych statutów publicznych szkół zawierała nieprawidłowości dotyczące oceniania osiągnięć edukacyjnych i zachowania uczniów, w tym:

- sposobu udostępniania na wniosek ucznia lub jego rodziców dokumentacji dotyczącej oceniania ucznia, w tym egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego;
- warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
- sposobu formułowania przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych;
- terminu ustalenia śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, co wskazuje na potrzebę wspierania dyrektorów w dostosowaniu zapisów w statutach szkół do obowiązujących przepisów prawa.

W pojedynczych wnioskach kuratorzy wskazują na potrzebę wdrożenia zasad efektywnej współpracy organów szkoły oraz budowania właściwych relacji pomiędzy dyrektorem, nauczycielami, rodzicami i uczniami, co pozwoliłoby zapobiegać powstawaniu wielu sytuacji konfliktowych w szkole.

W części kontrolowanych szkół, opracowywane przez dyrektora plany nadzoru pedagogicznego, nie uwzględniają wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym.

Kuratorzy sformułowali również wnioski dotyczące zmian w przepisach prawa oświatowego, wskazując na potrzebę:

- określenia maksymalnej liczby zajęć rewalidacyjnych, realizowanych przez pedagoga specjalnego, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 lit. h rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1610);
- dodania zapisu „nie dotyczy nauczyciela psychologa” do treści art. 15 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe:

„W uzasadnionych przypadkach w szkole publicznej może być, za zgodą kuratora oświaty, a w przypadku szkoły artystycznej – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem,

posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć”

- dodania zapisu „*nie dotyczy nauczyciela psychologa*” do treści art. 10 ust. 9 ustawy Karta Nauczyciela:

„W przypadku, o którym mowa w ust. 7, jeżeli nie ma możliwości zatrudnienia osoby posiadającej wymagane kwalifikacje, można, za zgodą organu sprawującego nadzór pedagogiczny zatrudnić nauczyciela, który nie spełnia warunku wymienionego w ust. 5 pkt 5”

- wprowadzenia do ustawy Prawo oświatowe zapisów umożliwiających wykreślenie z ewidencji szkół i placówek niepublicznych, tych podmiotów, których dyrektorzy uniemożliwiają i utrudniają przeprowadzenie kontroli oraz nie wpisują danych do Systemu Informacji Oświatowej.

b) wskazujące na potrzeby w zakresie wspomagania pracy szkół i placówek

W trzydziestu sześciu wnioskach kuratorzy wskazują na potrzebę podjęcia działań wspomagających adresowanych do dyrektorów i nauczycieli w zakresie:

- doskonalenia umiejętności formułowania wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych;
- przestrzegania zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów;
- analizowania i wykorzystywania wyników egzaminów zewnętrznych w celu zwiększenia efektywności działań podejmowanych przez szkołę;
- przestrzegania praw dziecka i praw ucznia;
- opracowania dokumentów szkolnych (statutu, wewnątrzszkolnych zasad oceniania, programu wychowawczo-profilaktycznego) oraz prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania;
- budowania relacji i konstruktywnej komunikacji szkoły z rodzicami uczniów z uwzględnieniem przepisów prawa oświatowego, rodzinnego i opiekuńczego;
- poprawy skuteczności diagnozowania i rozwiązywania problemów emocjonalno-społecznych uczniów, przemocy rówieśniczej, zagrożeń płynących z mediów, autoagresji, depresji i uzależnień oraz kształtowania właściwych relacji rówieśniczych w szkole;
- planowania i realizacji zadań nadzoru pedagogicznego, sprawowanego przez dyrektora szkoły, w szczególności w zakresie przestrzegania przez nauczycieli warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego zawartych w statucie szkoły;
- organizacji kształcenia specjalnego w szkołach ogólnodostępnych oraz prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa;
- udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz sprawowania nadzoru pedagogicznego przez dyrektora szkoły nad realizacją zaleceń wynikających z opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych i orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego;
- organizacji pracy zespołów orzekających działających w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych;

- kształcenia branżowego i doskonalenia zawodowego z uwzględnieniem branżowej szkoły II stopnia oraz branżowych centrów umiejętności zawodowych;
- zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży podczas zajęć organizowanych w szkole;
- przestrzegania przez szkoły przepisów art. 14 ust. 3 ustawy - Prawo oświatowe.

W jedenastu wnioskach kuratorzy wskazują na potrzebę poprawy i doskonalenia organizacji pracy szkoły/placówki w zakresie:

- właściwego prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz innej działalności statutowej;
- upowszechniania wiedzy na temat praw dziecka i praw ucznia, szczególnie w zakresie ich praw do ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej, bądź psychicznej, a także do ochrony i poszanowania ich godności osobistej;
- upowszechniania dobrych praktyk w zakresie planowania i organizacji pracy nauczyciela w klasie zróżnicowanej;
- współdziałania z placówkami doskonalenia nauczycieli, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i bibliotekami pedagogicznymi w obszarach planowania i prowadzenia działań mających na celu poprawę jakości udzielanej uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej i organizacji kształcenia specjalnego;
- podejmowania działań wspierających nauczycieli w kształceniu u uczniów kompetencji kluczowych na każdym etapie edukacyjnym;

W siedmiu wnioskach kuratorzy podają, że kontrolowane szkoły:

- nie zawsze identyfikują przyczyny występujących ograniczeń, deficytów i trudności oraz barier występujących w środowisku nauczania i wychowania utrudniających funkcjonowanie ucznia, co może być przeszkodą w planowaniu adekwatnych działań;
- nie upowszechniają wiedzy na temat organizacji i udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania;
- w niewystarczającym zakresie monitorują podejmowane w szkole działania mające na celu uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów w procesie kształcenia;
- nie mają wypracowanych zasad warunkujących efektywną współpracę z rodzicami.

W pojedynczych wnioskach kuratorzy wskazują na potrzebę prowadzenia kontroli doraźnych w zakresie:

- rozwijania umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”;
- przestrzegania kompetencji rady pedagogicznej w podejmowaniu uchwał dotyczących klasyfikacji i promocji, ustalania organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalania sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego w celu doskonalenia pracy szkoły lub placówki;
- organizacji kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci/uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym opracowanie

wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia oraz indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego.

3. Wspomaganie

3.1. Informacje opisujące działania kuratora oświaty w zakresie wspomagania szkół i placówek

3.1.1. Przygotowanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej kuratorium analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z kontroli

Sposób dokonywania analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego i wniosków:

Wszyscy kuratorzy oświaty wskazują, że wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego za okres sprawozdawczy przygotowano w oparciu o analizy bieżące, okresowe i całościowe. Zakres tych analiz wynikał z tematyki kontroli, wydanych zaleceń i zgłoszonych uwag, a ponadto obejmował:

- narady z dyrektorami szkół i placówek;
- badania kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych;
- badania potrzeb szkoleniowych nowo powołanych dyrektorów szkół i placówek;
- egzaminy zewnętrzne;
- skargi i interwencje przyjmowane drogą mailową i telefoniczną.

Źródłem wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego były:

- arkusze zbiorcze kontroli planowych;
- arkusze kontroli doraźnych;
- wnioski z narad i konferencji z dyrektorami szkół i placówek, w tym placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz bibliotek pedagogicznych;
- wyniki egzaminów zewnętrznych publikowane na stronie CKE oraz OKE;
- wpływające do kuratorów oświaty skargi, zapytania, petycje, zgłoszenia, interwencje, uwagi i wnioski;
- wyniki badania kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych;
- dokumentacja spraw dotyczących przeprowadzonych kontroli;
- informacje przygotowywane przez wizytatorów oraz sprawozdania dyrektorów młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

Sposoby podawania do publicznej wiadomości wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

Wszyscy kuratorzy oświaty podają, że wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego publikowane są za pośrednictwem stron internetowych oraz podczas okresowych narad i konferencji. Wielu kuratorów wskazuje również inne sposoby, takie jak: publikacje prasowe, udział w audycjach lokalnych stacji radiowych i telewizyjnych, sprawozdania przekazywane do Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Ministerstwa Edukacji i Nauki, Rzecznika Praw Obywatelskich oraz prezentacje multimedialne przekazywane do organów prowadzących i dyrektorów szkół/placówek.

3.1.2.Organizowanie konferencji i narad oraz innych form spotkań dla dyrektorów szkół i placówek

W tabelach 3.1 i 3.2 zestawiono informacje dotyczące konferencji, narad i innych form spotkań organizowanych przez kuratorów oświaty w roku szkolnym 2022/2023.

Tabela 3.1.

Ip.	Tematyka konferencji	Liczba konferencji	Typy szkół i rodzaje placówek objętych konferencjami
1.	Konferencja inauguracyjna rok szkolny 2022/2023.	72	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
2.	Organizacja i realizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz kształcenia specjalnego.	56	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
3.	Zmiany w przepisach prawa oświatowego.	51	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
4.	Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Bezpieczeństwo wypoczynku, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, bezpieczeństwo w sieci.	50	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
5.	Rekrutacja do szkół i przedszkoli.	47	Wszystkie typy szkół
6.	Zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy i agresji rówieśniczej w szkole.	42	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
7.	Rola i zadania dyrektora szkoły/placówki w świetle przepisów prawa.	39	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
8.	Edukacja włączająca - edukacja dla wszystkich.	28	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
9.	Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z doświadczeniem migracyjnym.	26	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
10.	Wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w roku szkolnym 2022/2023.	24	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
11.	Kształcenie zawodowe, aktualne i przyszłe potrzeby rynku pracy.	23	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek

12.	Sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez dyrektora szkoły/placówki.	21	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
13.	Podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024. Omówienie planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2023/2024.	21	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
14.	Ocena pracy nauczyciela.	15	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
15.	Konferencje o tematyce historycznej, patriotycznej, regionalnej i niepodległościowej.	14	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
16.	Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, kryzysy emocjonalne, prewencja, interwencja, postwencja.	16	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
17.	Edukacja prozdrowotna (zdrowie psychiczne, higiena żywienia, aktywność fizyczna, profilaktyka).	12	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
18.	O konieczności pozyskiwania danych z rejestru sprawców przestępstw na tle seksualnym w związku z zatrudnianiem nauczycieli.	10	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
19.	Opieka nad dzieckiem z cukrzycą.	8	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
20.	Doradztwo zawodowe w szkole.	8	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
21.	Innowacje w edukacji jako sposób na poprawę efektywności działań dydaktyczno-wychowawczych szkoły.	7	Wszystkie typy szkół
22.	Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 - znaczenia doradztwa zawodowego, współpraca szkół z pracodawcami.	6	Szkoły ponadpodstawowe, placówki
23.	Praktyczne wykorzystanie „Laboratorium Przyszłości” w szkole.	6	Szkoły podstawowe
24.	Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w teorii i praktyce.	5	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
25.	Dzielenie się doświadczeniem i promocja programu „Szkoła Promująca Zdrowie”.	5	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
26.	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka.	5	Przedszkola, szkoły podstawowe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze

27.	Lekcje wychowania do życia w rodzinie w kontekście współczesnych problemów wychowawczych.	5	Wszystkie typy szkół
28.	Przeciwdziałanie i reagowanie na współczesne zagrożenia o charakterze terrorystycznym.	5	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
29.	Mediacje jako metoda rozwiązywania sytuacji konfliktowych oraz zapobiegania zachowaniom agresywnym wśród dzieci i młodzieży.	3	Wszystkie typy szkół
30.	Modele pracy i dobre praktyki doradców metodycznych.	3	Placówki doskonalenia nauczycieli
31.	Organizacja egzaminu maturalnego.	3	Wszystkie typy szkół ponadpodstawowych kończących się egzaminem maturalnym.
32.	Międzynarodowe projekty edukacyjne: eTwinning, Erasmus+.	5	Wszystkie typy szkół
33.	Awans zawodowy nauczycieli.	2	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
34.	Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczyciela.	2	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
35.	Spotkanie informacyjne dotyczące naboru wniosków o udzielenie wsparcia finansowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.	2	Wszystkie typy szkół
36.	Edukacja STEAM i kompetencje przyszłości.	2	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
37.	Organizacja konkursów przedmiotowych, interdyscyplinarnych, tematycznych.	2	Szkoły podstawowe
38.	Działania międzyinstytucjonalne na rzecz podnoszenia efektywności kształcenia.	1	Placówki oświatowe
39.	Prowadzenie i archiwizowanie dokumentacji przebiegu nauczania.	1	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
40.	<i>IT i Szachy.</i>	1	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek

Tabela 3.2.

Ip.	Tematyka porad	Liczba porad	Typy szkół i rodzaje placówek objętych poradami
1.	Narady prowadzone przez wizytatorów w rejonach wizytacyjnych, podczas których omawiano całe spektrum zagadnień obejmujących funkcjonowanie szkół i placówek, w tym między innymi: - zasady organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej i kształcenia specjalnego, - zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, - zadania dyrektora szkoły związane z organizacją egzaminów zewnętrznych, - wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego, - zasady opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół/placówek, - rekrutacja do szkół ponadpodstawowych, - zmiany w przepisach prawa oświatowego.	596	Wszystkie typy szkół i placówek
2.	Organizacja pracy przedszkoli, szkół i placówek.	281	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek.
3.	Zmiany w przepisach prawa oświatowego.	214	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
4.	Organizacja roku szkolnego 2022/2023. Podczas porad omawiano: - główne kierunki polityki oświatowej państwa, - plan nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty w roku szkolnym 2022/2023, - zadania dyrektora szkoły/placówki, - zmiany w przepisach prawa oświatowego, - arkusze organizacyjne, - zasady zatrudniania nauczycieli specjalistów oraz nauczycieli z Ukrainy,	195	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek

	- wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w roku szkolnym 2021/2022.		
5.	Podnoszenie jakości kształcenia oraz wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom przez nauczycieli, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych.	148	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
6.	Awans zawodowy nauczycieli.	140	Przedszkole, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki
7.	Ocena pracy nauczycieli w świetle aktualnych przepisów prawa oświatowego.	113	Przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe
8.	Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej i kształcenia specjalnego w szkołach i placówkach.	101	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
9.	Kształtowanie tożsamości indywidualnej i społecznej dzieci i młodzieży poprzez wprowadzenie edukacji regionalnej.	99	Przedszkola, szkoły podstawowe
10.	Zadania dyrektora szkoły/placówki.	97	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
11.	Podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa.	90	Przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe
12.	Tworzenie optymalnych warunków rozwoju dzieciom z doświadczeniem migracji i uchodźstwa.	85	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
13.	Wspomaganie wychowawczej roli rodziny w kształtowaniu postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno oraz podejmowanie odpowiedzialnych decyzji.	64	dyrektorzy szkół, przedszkoli i placówek
14.	Zmiany w nadzorze pedagogicznym w roku szkolnym 2022/2023.	54	Przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe

15.	Obowiązek godziny dostępności nauczycieli dla uczniów, wychowanków lub ich rodziców.	54	Przedszkola i szkoły podstawowe.
16.	Narady inaugurujące nowy rok szkolny 2023/2024, podczas których omawiano w szczególności: - podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024, - wnioski z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2022/2023, - zmiany w przepisach prawa oświatowego, - zagadnienia związane z bezpieczeństwem oraz zdrowiem psychicznym dzieci i młodzieży, - arkusze organizacji pracy szkoły.	49	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
17.	Narady powiatowe obejmujące tematykę bezpieczeństwa uczniów, zmiany w przepisach prawa, pomoc psychologiczno-pedagogiczną, wyniki egzaminów zewnętrznych i działania z zakresu poprawy efektywności kształcenia.	37	Wszystkie typy szkół i placówek
18.	Zasady organizowania wycieczek i wypoczynku dzieci i młodzieży w świetle przepisów prawa.	33	Przedszkola, szkoły podstawowe
19.	Zagadnienie związane z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych na rok szkolny 2023/2024.	32	Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe
20.	Innowacje pedagogiczne. Doradztwo metodyczne i przykłady dobrych praktyk.	32	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek.
21.	Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w świetle przepisów prawa oświatowego.	29	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek.
22.	Organizacja bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki. Zagrożenia płynące z Internetu, przemoc oraz uzależnienia.	23	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek.
23.	Dostosowanie treści statutów do obowiązujących przepisów prawa oświatowego.	21	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek.

24.	Obowiązek zatrudniania pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych.	18	Przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe
25.	Dokumentacja przebiegu nauczania.	15	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
26.	Zasady składania wniosków o odznaczenia państwowe.	14	Przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki
27.	Uwarunkowania związane z funkcjonowaniem szkół branżowych. Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności.	12	Szkoły branżowe
28.	Poradnik Ministerstwa Edukacji i Nauki „Bezpieczna szkoła” - zagrożenia i zalecane działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów.	12	Przedszkola, szkoły podstawowe
29.	Spotkania szkoleniowe dla nowo powołanych dyrektorów szkół i placówek oświatowych w zakresie: - odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli i bezpieczeństwa uczniów, - nowoczesnych technologii w edukacji, - współpracy z rodzicami, - zasad wewnątrzszkolnego oceniania, - monitorowania realizacji podstaw programowych, - awans zawodowy nauczycieli.	11	Wszystkie typy szkół i placówek
30.	Zasady zgłaszania konkursów wiedzy, konkursów artystycznych i zawodów sportowych, które mogą być wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej.	10	Szkoły podstawowe
31.	Prawa i obowiązki ucznia.	10	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
32.	Narady szkół i placówek realizujących projekt: „Przedszkole/Szkoła promująca zdrowie”.	10	Wszystkie typy szkół i placówek

33.	Organizacja egzaminów zewnętrznych, analiza wyników.	8	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
34.	Procedury postępowania w razie wypadków w szkole.	8	Przedszkola, szkoły podstawowe
35.	Stypendia Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Właściwego ds. Oświaty i Wychowania.	7	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
36.	Program rządowy - „Wektory Życia”.	7	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
37.	Stanowisko Ministerstwa Edukacji i Nauki dotyczące działalności szkół niepublicznych.	7	Szkoły ponadpodstawowe
38.	Stanowisko Ministerstw Edukacji i Nauki dotyczące pobierania opłat w szkole.	7	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
39.	Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczycieli.	7	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
40.	Program wychowawczo-profilaktyczny.	7	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
41.	„Dostępna szkoła” - omówienie materiałów pokonferencyjnych przekazanych Ministerstwo Edukacji i Nauki.	7	Szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki
42.	Omówienie procedury Niebieskiej Karty.	4	Przedszkola, szkoły podstawowe
43.	Narady podsumowujące rok szkolny 2022/2023 z dyrektorami przedszkoli.	4	Przedszkola oraz szkoły zorganizowane w podmiotach leczniczych
44.	Organizacja pracy w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i młodzieżowych ośrodkach wychowawczych.	3	MOW i MOS
45.	Podstawy prawne funkcjonowania rady pedagogicznej - kompetencje, uchwały, dokumentowanie pracy.	3	Przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe

46.	Cyfryzacja w oświacie.	3	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
47.	Na pojedynczych naradach poruszano tematykę: - organizacji kształcenia specjalnego, - kierowania, przenoszenia i zwalniania nieletnich z młodzieżowych ośrodków wychowawczych, - warunków dobrej współpracy rodziców z poradniami psychologiczno-pedagogicznym, - projektu edukacyjnego „Szkoła patriotów”, - doradztwa zawodowego, - wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, - informacji o wynikach kontroli NIK dotyczącej edukacji głuchych i niedosłyszących dzieci i młodzieży.		Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek

Tabela 3.3.

Lp.	Inne formy spotkań (np. sympozjum, kongres)	Tematyka	Liczba	Typy szkół i rodzaje placówek objętych innymi formami spotkań
1.	Seminarium	Zdrowy styl życia: - aktywność fizyczna, - edukacja żywieniowa, - zdrowie psychiczne.	2 1 1	Szkoły podstawowe i przedszkola
2.	Seminarium	1. Innowacyjne metody pracy z uczniem. 2. Wybrane zmiany w przepisach prawa oświatowego.	1 1	Szkoły podstawowe, przedszkola Wszystkie typy szkół i placówek
3.	Webinar	1. Projekt edukacyjny Erasmus+. 2. TIK a specjalne potrzeby edukacyjne.	3 1	Szkoły i placówki oświatowe wszystkich typów
4.	Spotkania dyrektorów z przedstawicielami sądów i Policji	1. Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Zapobieganie zachowaniom agresywnym. 2. Przekazywanie informacji o dzieciach i uczniach objętych kuratelą sądową.	5 4	Wszystkie typy szkół
5.	Kongres	1. Prawo oświatowe. 2. Dwujęzyczność w szkołach. 3. „Doradztwo Zawodowe – kształcenie w kształtowaniu przyszłości”. 4. Edukacja klasyczna.	1 1 1 1	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek Wszystkie typy szkół Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek Wszystkie typy szkół
6.	Akcja „Zawodowy strzał w 10!”	Promocja szkolnictwa zawodowego.	4	Szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe kształcące w zawodach, publiczne i niepubliczne

7.	Szkolenie	1. Specjalistyczne programy dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – wsparcie dziecka, pomoc dla nauczyciela i terapeuty.	1	Wszystkie typy szkół i placówek
		2. Jak rozwijać kreatywność i innowacyjność uczniów.	1	Wszystkie typy szkół i placówek
		3. Dziecko z cukrzycą.	1	Wszystkie typy szkół i placówek
		4. Edukacja prozdrowotna dla każdego ucznia, nauczyciela i rodzica.	1	Szkoły podstawowe
		5. Zarządzanie energią życiową jako profilaktyka zdrowotna.	1	Wszystkie typy szkół
		6. Specjalistyczne szkolenie z zakresu ruchu drogowego dla nauczycieli wychowania komunikacyjnego.	4	Szkoły podstawowe
8.	Warsztaty	1. Branżowe centra umiejętności.	1	Szkoły branżowe
		2. Jak rozmawiać z dziećmi i młodzieżą o wartościach?	1	Wszystkie typy szkół
9.	Kurs	Stres? Daję radę! O tym, jak uczyć uczniów radzenia sobie ze stresem.	1	Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe
10.	Warsztaty	Forma zabawowa na zajęciach z lekkoatletyki, Nic, co ma wielką wartość w życiu nie przychodzi łatwo. Jak odkrywać swoje wartości i podejmować decyzje w zgodzie z nami? Zmień lekcję w przygodę, czyli przepis na pokój zagadek, Qigong – techniki relaksacyjne dla każdego.	3	Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe
11.	Warsztaty	Jak można uczyć o II wojnie światowej".	1	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
12.	Warsztaty	Metody pracy na przekonaniach. Metody rozwijania wiedzy zawodoznawczej. Praca z rodzicami.	1	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
13.	Projekt	Przez historię z Niezwyciężonymi.	1	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek

14.	Projekt	Akcja społeczno-edukacyjna „Konwalia” poświęcona obchodom 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika.	1	Szkoły podstawowe
15.	Wizyta studyjna, obserwacja zajęć edukacyjnych	Przykłady dobrych praktyk, obserwacja lekcji.	3	Szkoły podstawowe
16.	Projekt – Szachy w szkole	Współorganizacja w roku szkolnym 2022/2023 zawodów szachowych.	3	Wszystkie typy szkół
17.	Spotkanie	Współpraca z rodzicami oraz możliwości prawne dyrektora w sytuacjach konfliktowych.	8	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
18.	Piknik	Pikniki Bezpieczeństwa w ramach Mazowieckiego Tygodnia Bezpieczeństwa.	6	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
19.	Grupa wsparcia	Dokumentowanie zajęć realizowanych w ramach kształcenia specjalnego i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	4	Wszystkie typy szkół i rodzaje placówek
20.	Konsultacje dla dyrektorów	Zmiany w przepisach prawa, nowe kierunki kształcenia, branżowe centra umiejętności.	3	Szkoły branżowe, placówki kształcenia ustawicznego
21.	Warsztaty	Zwiększenie efektywności procesu edukacyjno-terapeutycznego poprzez właściwe uwzględnienie wskazań i zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej.	1	Młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii

3.1.3. Przekazywanie informacji o istotnych zagadnieniach dotyczących systemu oświaty i zmianach w przepisach prawa dotyczących funkcjonowania szkół i placówek

Wszyscy kuratorzy podają, że informacje o istotnych zagadnieniach dotyczących funkcjonowania systemu oświaty przekazywane były w formie:

- konferencji i narad dla dyrektorów szkół i placówek,
- informacji na stronie internetowej kuratora,
- szkoleń/spotkań o tematyce związanej z interpretacją przepisów prawa oświatowego,
- konsultacji i porad indywidualnych (rozmowy bezpośrednie, kontakty mailowe i telefoniczne) dla dyrektorów, organów prowadzących, nauczycieli i rodziców.

Inne sposoby przekazu wymienione przez kuratorów oświaty zawiera tabela 3.4.

Tabela 3.4.

Lp.	Formy	Liczba wskazań
1.	Kontakty telefoniczne i mailowe.	10
2.	Bezpośrednie kontakty z dyrektorami szkół i przedstawicielami organów prowadzących.	9
3.	Bezpośrednie kontakty z nauczycielami.	6
4.	Internetowa platforma wymiany informacji.	5
5.	Organizowanie konferencji prasowych.	4
6.	Udział w audycjach radiowych i telewizyjnych o tematyce edukacyjnej.	4
7.	Bezpośrednie kontakty z rodzicami.	3
8.	Bezpośrednie kontakty z uczniami/wychowankami.	3
9.	Informowanie dyrektorów o ważnych zagadnieniach z zakresu systemu oświaty przy okazji przeprowadzania w szkole/placówce kontroli planowych i doraźnych, czy badania kompetencji kluczowych.	2
10.	Przygotowywanie i publikacja informatorów, folderów i ulotek informacyjnych	2
11.	Listy dyrektorów, rodziców	1

3.1.4. Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych

Wspomaganiem w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych objęto szkoły wybrane przez kuratorów oświaty. Wspomaganie realizowane było w okresie od grudnia 2022 r. do czerwca 2023 r.

Tabela 3.5. Liczba szkół objętych wspomaganie z podziałem na typy

Lp.	Typ szkoły	Liczba szkół
1.	szkoła podstawowa	770
2.	liceum ogólnokształcące	160
3.	technikum	139
4.	branżowa szkoła I stopnia	91
5.	branżowa szkoła II stopnia	5
6.	szkoła policealna	21
	łączna liczba szkół objętych wspomaganie	1186

- I. W procesie wspomaganie obserwowano prowadzenie zajęć edukacyjnych, podczas których kształtowane były u uczniów następujące kompetencje kluczowe:
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
 - kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
 - kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
 - kompetencje cyfrowe;
 - kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
 - kompetencje obywatelskie;
 - kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
 - kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

W odpowiedzi na pytanie „Proszę wymienić trzy kompetencje, których kształtowanie podczas zajęć edukacyjnych obserwowane było najczęściej” kuratorzy wskazali odpowiednio:

- a) w szkołach podstawowych:
 - 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
 - 2) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
 - 3) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
- b) w liceach ogólnokształcących:
 - 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
 - 2) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
 - 3) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
- c) w technikach:
 - 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;

- 2) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
 - 3) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- d) w branżowych szkołach I stopnia:
- 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
 - 2) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
 - 3) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
 - 4) kompetencje cyfrowe;
- e) w branżowych szkołach II stopnia:
- 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
 - 2) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
 - 3) kompetencje obywatelskie;
- f) w szkołach policealnych:
- 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
 - 2) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
 - 3) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;

W odpowiedzi na pytanie „*Proszę wymienić trzy kompetencje kształtowane u uczniów, które były najrzadziej obserwowane podczas zajęć edukacyjnych*” kuratorzy oświaty wskazali odpowiednio:

- a) w szkołach podstawowych:
- 1) kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
 - 2) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
 - 3) kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- b) w liceach ogólnokształcących:
- 1) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
 - 2) kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
 - 3) kompetencje cyfrowe;
 - 4) kompetencje w zakresie wielojęzyczności
- c) w technikach:
- 1) kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
 - 2) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
 - 3) Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
 - 4) kompetencje obywatelskie;
- d) w branżowych szkołach I stopnia:
- 1) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
 - 2) kompetencje matematyczne, oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
 - 3) kompetencje w zakresie wielojęzyczności;

- e) w branżowych szkołach II stopnia:
 - 1) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
 - 2) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
 - 3) kompetencje cyfrowe;
 - 4) w zakresie wielojęzyczności;
 - 5) w zakresie przedsiębiorczości;
- f) w szkołach policealnych:
 - 1) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
 - 2) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
 - 3) kompetencje w zakresie wielojęzyczności.

- II. Dyrektorzy szkół – w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego – podejmowali działania w celu wspierania nauczycieli w kształtowaniu i doskonaleniu kompetencji kluczowych uczniów.

Kuratorzy podali trzy najczęstsze sposoby wsparcia nauczycieli wskazywane w kwestionariuszu ankiety dla dyrektora – odpowiedzi na pytanie: *Jakie działania podejmował Pan/Pani (w poprzednim i bieżącym roku szkolnym) w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego w celu wspierania nauczycieli w kształceniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów?*

Do najczęściej wymienianych należą:

- a) w szkołach podstawowych:
 - 1) Udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii;
 - 2) organizowanie i motywowanie nauczycieli do udziału w lekcjach otwartych, na których kształcone/rozwijane są kompetencje kluczowe;
 - 3) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji;
- b) w liceach ogólnokształcących:
 - 1) Prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji;
 - 2) organizowanie i motywowanie nauczycieli do udziału w lekcjach otwartych, na których kształcone/rozwijane są kompetencje kluczowe;

- 3) udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii;

c) w technikach:

- 1) organizowanie i motywowanie nauczycieli do udziału w lekcjach otwartych, na których kształcone/rozwijane są kompetencje kluczowe;
- 2) udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii;
- 3) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji;

d) w branżowych szkołach I stopnia:

- 1) udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii;
- 2) organizowanie i motywowanie nauczycieli do udziału w lekcjach otwartych, na których kształcone/rozwijane są kompetencje kluczowe;
- 3) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji;

e) w branżowych szkołach II stopnia:

- 1) udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii;
- 2) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji;
- 3) organizowanie i motywowanie nauczycieli do udziału w lekcjach otwartych, na których kształcone/rozwijane są kompetencje kluczowe;

f) w szkołach policealnych

- 1) organizowanie i motywowanie nauczycieli do udziału w lekcjach otwartych, na których kształcone/rozwijane są kompetencje kluczowe;
- 2) udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii;

- 3) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji;
- 4) uzupełnianie zasobów biblioteki szkolnej o pozycje z zakresu kształcenia kompetencji kluczowych uczniów;

1. Nauczyciele, u których prowadzone były obserwacje zajęć, wskazywali na trudności w kształceniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów.

Kuratorzy podali trzy najczęściej wskazywane trudności w kwestionariuszu ankiety do nauczyciela prowadzącego zajęcia – odpowiedzi na pytanie: *Jakie trudności dostrzega Pan/Pani w kształceniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów?*

- a) w szkołach podstawowych:
 - 1) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy);
 - 2) zbyt duża odległość szkoły od ośrodków kultury;
 - 3) brak motywacji uczniów do rozwoju;
- b) w liceach ogólnokształcących:
 - 1) presja wyniku egzaminacyjnego(uczenie pod testy);
 - 2) brak motywacji uczniów do rozwoju;
 - 3) brak właściwych pomocy dydaktycznych w tym multimedialnych;
- c) w technikach:
 - 1) brak motywacji uczniów do rozwoju;
 - 2) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy);
 - 3) Niewystarczająca w stosunku do potrzeb baza szkoły;
- d) w branżowych szkołach I stopnia:
 - 1) brak motywacji uczniów do rozwoju;
 - 2) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy);
 - 3) zbyt duża odległość szkoły od ośrodków kultury;
- e) w branżowych szkołach II stopnia:
 - 1) brak motywacji uczniów do rozwoju;
 - 2) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy);
 - 3) brak właściwych pomocy dydaktycznych, w tym multimedialnych;
- f) w szkołach policealnych:
 - 1) brak motywacji uczniów do rozwoju;
 - 2) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy);
 - 3) zbyt duża odległość szkoły od ośrodków kultury;

2. Nauczyciele, u których prowadzone były obserwacje zajęć, wskazywali również na potrzeby wsparcia w procesie kształcenia kompetencji kluczowych uczniów.

1. Kuratorzy podali trzy najczęściej wskazywane potrzeby w kwestionariuszu ankiety do nauczyciela prowadzącego zajęcia – odpowiedzi na pytanie: *Jakiego wsparcia potrzebowałby Pan/Pani w celu zwiększenia efektywności kształcenia kompetencji kluczowych uczniów?*
 - a) w szkołach podstawowych:
 - 1) wzbogacenie bazy i wyposażenie szkoły
 - 2) warsztatowe szkolenia zewnętrzne
 - 3) warsztatowe szkolenia wewnętrzne
 - b) w liceach ogólnokształcących:
 - 1) wzbogacenie bazy i wyposażenie szkoły
 - 2) Warsztatowe szkolenia wewnętrzne
 - 3) Warsztatowe szkolenia zewnętrzne
 - 4) Możliwość udziału w konferencjach
 - c) w technikach:
 - 1) wzbogacenie bazy i wyposażenie szkoły
 - 2) warsztatowe szkolenia zewnętrzne
 - 3) warsztatowe szkolenia wewnętrzne
 - d) w branżowych szkołach I stopnia:
 - 1) wzbogacenie bazy i wyposażenie szkoły
 - 2) warsztatowe szkolenia zewnętrzne
 - 3) warsztatowe szkolenia wewnętrzne
 - e) w branżowych szkołach II stopnia:
 - 1) wzbogacenie bazy i wyposażenia szkoły
 - 2) warsztatowe szkolenia zewnętrzne
 - 3) warsztatowe szkolenia wewnętrzne
 - f) w szkołach policealnych:
 - 1) warsztatowe szkolenia wewnętrznych
 - 2) warsztatowe szkolenia zewnętrzne
 - 3) wzbogacenie bazy i wyposażenia szkoły
 - 4) możliwość udziału w konferencjach

3.1.5. Inne działania wspomagające

Wśród innych działań wspomagających pracę szkół i placówek kuratorzy wymieniają:

1. Udzielanie rodzicom, nauczycielom, dyrektorom oraz organom prowadzącym wyjaśnień w zakresie organizacji pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, interpretacji przepisów prawa, w tym dotyczących rekrutacji i organizacji kształcenia dzieci uchodźców z Ukrainy.

2. Współpracę z podmiotami zewnętrznymi w realizacji działań na rzecz:
 - wsparcia szkół ogólnodostępnych w realizacji zadań związanych z kształceniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i upowszechniania edukacji włączającej;
 - wspomagania szkół w organizacji egzaminów zewnętrznych;
 - bezpieczeństwa dzieci i młodzieży;
 - przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej;
 - eliminowania zachowań aspołecznych;
 - rozwoju szkolnictwa branżowego;
 - wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.
3. Inspirowanie szkół i placówek do innowacyjności i rozwoju poprzez:
 - promowanie i upowszechnianie dobrych praktyk o wysokiej wartości merytorycznej i organizacyjnej, podczas organizowanych konferencji i porad dla dyrektorów szkół i placówek;
 - opiniowanie działalności eksperymentalnej szkół oraz upowszechnianie informacji na ten temat;
 - przyznawanie certyfikatów i obejmowanie honorowym patronatem przedsięwzięć, które rozwijają kompetencje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz kształtują właściwe postawy patriotyczne, społeczne i obywatelskie.
4. Prowadzenie konsultacji telefonicznych dla dyrektorów szkół i organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących:
 - rekrutacji do szkół i przedszkoli;
 - realizacji i rozwoju kształcenia zawodowego;
 - oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów;
 - niskich wyników egzaminów zewnętrznych;
 - obserwacji zajęć i pomocy metodycznej dla nauczycieli;
 - organizacji pracy szkoły;
 - oceny pracy, odpowiedzialności dyscyplinarnej i awansu zawodowego nauczycieli;
 - prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej.
5. Propagowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie sprawności fizycznej i kształtowanie odporności emocjonalnej dzieci i młodzieży przez organizację igrzysk sportowych, mistrzostw i turniejów w zakresie różnych dyscyplin sportowych.
6. Realizację zadań związanych z programami rządowymi:
 - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025,
 - Aktywna tablica,
 - Laboratoria przyszłości,
 - Posiłek w szkole i w domu,

- Program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w roku szkolnym 2022/2023.
- 7. Promowanie mediacji w oświacie i upowszechnianie wiedzy na temat tej formy rozwiązywania sytuacji konfliktowych w szkołach i placówkach oświatowych.
- 8. Akcje informacyjne skierowane do dyrektorów szkół i placówek, organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży, a także do rodziców oraz osób zainteresowanych zasadami organizacji wypoczynku.

3.2. Wnioski z działalności wspomagającej kuratorów oświaty

W sformułowanych wnioskach z działalności wspomagającej kuratorzy oświaty wskazują na potrzebę bezpośredniego wspomagania dyrektorów w zakresie interpretacji zmieniających się przepisów prawa oświatowego, upowszechniania edukacji włączającej oraz organizacji kształcenia zawodowego.

Kuratorzy zwracają uwagę na potrzebę kontynuowania współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli oraz poradniami psychologiczno-pedagogicznymi w zakresie upowszechniania wiedzy na temat organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, kształcenia specjalnego, edukacji włączającej oraz prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania, w tym w szczególności:

- realizacji zajęć rewalidacyjnych i zajęć specjalistycznych wynikających z orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- konstruowania indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego i wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia.

Należy również kontynuować działania w zakresie promocji dobrych praktyk, które mają wpływ na efektywność nauczania, w szczególności poprzez angażowanie uczestników narad (dyrektorów, nauczycieli) w prezentowanie praktycznych rozwiązań z zakresu organizacji pracy szkoły, prowadzonej działalności wychowawczo-dydaktycznej (dzielenie się doświadczeniami, prezentowanie dobrych praktyk, promowanie innowacyjnych działań prowadzonych w szkołach i przedszkolach).

Kuratorzy wskazują też na potrzebę współpracy z:

- ośrodkami doskonalenia nauczycieli, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, bibliotekami, uczelniami wyższymi w celu promowania skutecznych rozwiązań metodycznych i organizacyjnych, adekwatnych do celów edukacyjnych oraz potrzeb i możliwości uczniów;
- instytucjami promującymi kształcenie zawodowe w organizacji cyklicznych spotkań z dyrektorami szkół i placówek oświatowych, prowadzących kształcenie zawodowe, w celu przekazywania bieżących informacji dotyczących doradztwa zawodowego, aktualnych trendów na rynku pracy, oczekiwanych kompetencji i zawodów przyszłości.

Tematyka organizowanych konferencji i porad dla dyrektorów i nauczycieli powinna dotyczyć w szczególności:

- doskonalenia kompetencji wychowawczych i terapeutycznych nauczycieli oraz umiejętności komunikacyjnych niezbędnych w budowaniu dobrych relacji z uczniami i ich rodzicami;
- rozwiązywania sytuacji konfliktowych w szkołach i placówkach;
- praw dziecka i praw ucznia;
- bieżących zmian w prawie oświatowym;
- nowelizacji treści statutów;
- poprawy efektywności kształcenia, w tym wyników egzaminów zewnętrznych;
- spraw będących przedmiotem kontroli planowych i doraźnych zakończonych wydaniem zaleceń pokontrolnych;

W celu zwiększenia efektywności kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych istnieje potrzeba organizowania i koordynowania przez kuratorów oświaty współdziałania szkół z placówkami doskonalenia nauczycieli, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i bibliotekami pedagogicznymi. Niezbędne jest również wzbogacanie bazy dydaktycznej szkoły oraz organizowanie szkoleń warsztatowych doskonalących umiejętności nauczycieli.

Ponadto, w roku szkolnym 2023/2024, w ramach działalności wspomagającej kuratorów oświaty należy:

1. Organizować cykliczne spotkania tematyczne dla dyrektorów i nauczycieli w zakresie doradztwa zawodowego i szkolnictwa branżowego.
2. Wspierać nowo powołanych dyrektorów szkół i placówek w zakresie stosowania przepisów prawa oświatowego.
3. Wspomagać dyrektorów szkół i placówek w zakresie realizacji zadań służących podnoszeniu jakości edukacji, w tym działań zapewniających wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, rozwój umiejętności cyfrowych nauczycieli i uczniów oraz poczucie bezpieczeństwa wszystkich członków społeczności szkolnej.
4. Zaprojektować przestrzeń on-line do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk dla dyrektorów szkół kształcących w zawodach w zakresie planowania i realizacji procesu kształcenia zawodowego.
5. Współpracować z organami prowadzącymi w zakresie organizowania jak najlepszych warunków pracy szkół i placówek.